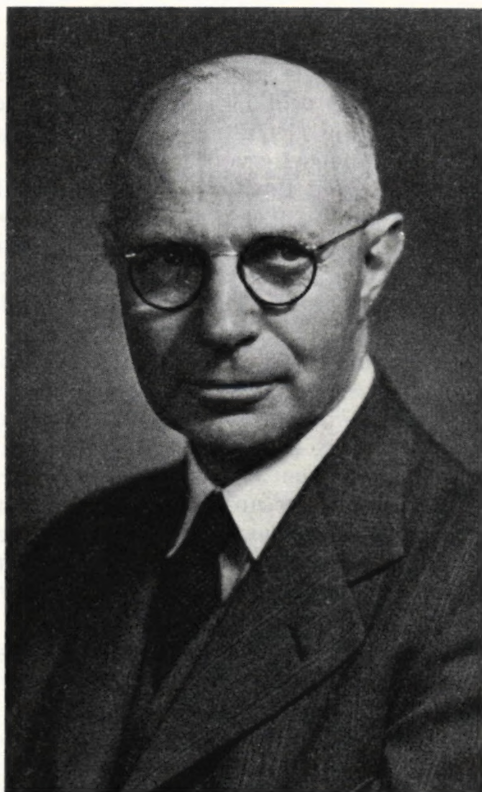

Victor Hansen 80 år

Den 29 augusti 1969 fyller Victor Hansen, den nordiska coleopterologiens nestor och obestridlige ledare inom skalbaggssystematikens område, 80 år. Ser man tillbaka på hans ofantliga produktion, är det förståeligt, att han måste ha uppnått en aktningsvärd ålder. Men tar man i betraktande hans oförminskade kroppsliga och andliga spänst, som för närvarande tar sig uttryck i utgivandet av nya upplagor av hans kanske mest betydande livsverk, skalbaggsdelarna i »Danmarks Fauna», är det nästan ofattbart vad en man i hans år alltjämt förmår åstadkomma. Någon minskning i arbetstakten har sannerligen ej förmärkts — kanske snarare tvärtom — och till de fulllödiga resultaten bidrar ej blott en enastående arbetsförmåga och skicklighet utan säkerligen också i hög grad den sällsporda arbetsglädje, som en sann entomolog ej kan vara förutan.

Victor Hansens insatser som entomolog ligger — hur märkvärdigt det än kan låta med tanke på vad han som sådan uträttat — vid sidan om hans yrke, som är juristens. Inom det facket gjorde han en märklig och mycket framstående karriär, krönt av sitt lands högsta juristämbete som Höjesteretsdommer år 1941. Härifrån pensionerades han 1964.

Som jurist anförtroddes Victor Hansen vid sidan av sitt ämbete talrika högt kvalificerade uppdrag och befattningar, och då han därjämte utövade juridisk skriftställarverksamhet, är det nära nog obegripligt, att hans tid under denna epok kunde räcka till för omfattande coleopterologiskt forskningsarbete och författarskap. Men så har det i alla fall varit. Redan 1907 publicerades hans första uppsats om danska skalbaggar, och därefter har inte många år gått utan att större eller mindre publikationer av hans hand sett dagen. Alla Victor Hansens arbeten behandlar den danska faunan — några sidosprång in på andra länders fauna har han aldrig utan tvingande skäl gjort. Sådana skulle i så fall vara för utredning av en eller annan kritisk dansk art eller beträffande sådana utländska arter, som möjligen kunde väntas uppträda också i Danmark.

De mest kända och överallt högt uppskattade arbetena av Victor Hansen är hans långa serie skalbaggsdelar i »Danmarks Fauna». Den första utkom 1918 och gällde de danska vivlarna. Sedan dess har han systematiskt behandlat alla danska skalbaggsfamiljer (beträffande larverna i samarbete med Sven Gisle Larsson), antingen och huvudsakligen i helt nyskrivna delar eller i grundligt omarbetade och utvidgade äldre upplagor, ett beundransvärt enmans-arbete av allra högsta klass. Redan i första upplagan av »Snudebiller» (1918) inledde Victor Hansen en ny nordisk epok av modern, kritisk skalbaggssystematik, där han fått efterföljare bl.a. bland författarna till motsvarande delar i »Svensk Insektfauna». Utmärkande för »Biller»-banden är bl.a. den klara dispositionen, de koncisa men alltid tillräckligt utförliga bestämningstabellerna och beskrivningarna samt de talrika och utmärkta illustrationerna. Viktiga egenskaper hos Victor Hansen är, att han i grunden känner sina djur, hans skarpa systematiska blick och utvecklade sinne för artskiljande detaljer samt att han är en synnerligen skicklig tecknare. Med åren har han i sina habitusbilder utvecklat tekniken till fulländning.

Knappast mindre betydelsefulla är Victor Hansens mer än 500-sidiga »Fortegnelse over Danmarks biller», som utkom 1964 och som innehåller utförliga fynduppgifter m.m. om alla då kända danska arter, liksom hans insatser vid arbetet med de stora nordiska skalbaggskatalogerna 1939 och 1960, till vilka han var en av de ivrigaste initiativtagarna.

Mycket har yngre coleopterologer haft att lära av Victor Hansen och att tacka honom för — hans hjälpsamhet har varit och är fortfarande obegränsad. Redan har antytts hur författarna till nyare delar av »Svensk Insektfauna» som en självklarhet använder »Biller»-delarna i »Danmarks Fauna» som förebild. Personligen har jag honom att tacka för många goda råd vid arbetet med fam. *Staphylinidae* för »Svensk Insektfauna» och för hans generositet att i original ställa sina utmärkta habitusbilder till förfogande. Och månget kritiskt djur, som under årens lopp sänts honom för bestämning eller rådfrågning, har utan tidsutdräkt kommit tillbaka med rätt namn. Även i fråga om preparationsteknik är Victor Hansen en föregångsman, som fått många efterföljare, fast ingen ännu knappast nått upp till mästarens skicklighet. Den ytterst omsorgsfulla behandlingen av skalbaggsmaterialet — alltifrån första början vid insamlingen till dess monteringen avslutats — är ej enbart föranledd av estetiska skäl utan, som han själv brukar framhålla, kanske än mera av den tidsvinst och större säkerhet detta medför vid bestämningen eller avritandet av ett väl preparerat djur.

Självfallet har Victor Hansen hedrats med entomologiska utmärkelser, bl.a. hedersdoktorat vid Köpenhamns Universitets filosofiska fakultet 1950 och hedersledamotskap i svenska Entomologiska Föreningen 1952.

Det bästa Victor Hansens många vänner och kolleger kan önska honom på hans högtidsdag är, att han ännu länge med bibehållen hälsa och med samma brinnande intresse måtte förunnas att fortsätta sin entomologiska verksamhet till fromma ej blott för hans eget land utan för hela Norden.

Thure Palm